

Faluház

FUTAFALU

Október 19-én szombaton!

Nevezés, bemelegítés a Faluház előtt reggel 9 órakor.

A futóverseny után felelevenedik az ősi Szatymaz - Sándorfalva viszálykodás kötélhúzó verseny keretében! Öt fős csapatok jelentkezését várjuk!

Hajrá Szatymaz!

Vendégünk és a versengés védnöke
Deák Bárdos Mihály
ötszörös világbajnoki második és
Európa-bajnok birkózó

Ismét Szatymazon!
2013. november 14. 19 óra

'A varázsgombától a kémiai terrorizmusig'

Dr. ZACHER GÁBOR
toxikológus főorvos előadása

A belépés:
díjtalan

Helyszín:
Faluház

Fejfához október térdel

Fejfához október térdel
Szívemen koszorú – dérrrel

Lópaták dobognak rajtam
De rég is volt az a hajnal

Arcomnál búzavirágok
Fölöttem hűvös akácok

Sétálnak nesztelen árnyak
Nem szólnak, valamit várnak

Gömöri István

Kedves Olvasó!

Eljött az október, kertek alatt az ősz. Már nem nehezedik ránk a hőség, a napsütés simogat, úgy véljük még, örökké tart. Még nem érezzük, hogy mi következik ezután, még nem gondolunk a téli tüzelőre, a fűtésszámlára – a didergés még a múlt tél távoli emléke. Napraforgó lassan a helyén, májusi eső jó gabonát ért, aszály ellenére jó közepes a kukorica, őszi vetés új kezdet, a gyerek már az iskolában, a hivatalban fűtenek, bizodalommal alakul a murci, egyre kapósabb a homoki bor, a társasági ember épp most tér át a sörről a borra... Kívánok kellemes vénasszonyok nyarát, tisztelettel

Görgényi Gábor

Október 14-18-ig ismét
Egészség hét a Faluházban.

A részletes programról
szórólapon tájékoztatjuk a
lakosságot.

A vizsgálatokra előreláthatóan
október 7-től
lehet jelentkezni.

A tartalomból:

2.o.: Helytörténet
3.o.: Önkormányzati hírek
5.o.: Egyesületi hírek
6.o.: Sport

HELYTÖRTÉNET

A fényképek különös élete

Most, amikor már a gyermekek is ömlesztve készíthetik a zsebben hordott mobiljukkal a mozgó- és álló képek sokaságát, nem is gondolnánk, hogy valamikor, még száz évvel ezelőtt is, mesterség volt a fényképezés. Kezdetben nem is lehetett a műteremből kihozni a korabeli fényképezőgépet, nehéz falábakon álló kamerának mondott faládának látszó alkotmány volt és csak sok munkával sikerült vele képet készíteni. Ezeket, a jeles eseménykor műteremben készült művészinek is mondott, beállított fényképeket fehér kartonra ragasztották, aminek a szélén legtöbbször olvasható a fényképész vagy a műterem neve és címe. Kezdetben mindez nem volt olcsó mulatság. Sokan leélték az életüket úgy, hogy nem kerültek megörökítésre, nem volt pénzük külön arra, hogy "vetetkezzenek".

Más lett a helyzet, amikor a kisebb mozgatható fényképezőgépek megjelentek. Igaz, hogy még a harmincas években is csak üveglapra lehetett képet /negatívot/ felvenni, de akkor már többen is próbálkoztak vele Szatymazon, például Kup Béla, dr. Bérczi Béla, Csányi építész és még mások. Döntő változást a könnyű, az üveglapot helyettesítő celluloid /a legkorábbi rugalmas műanyag/ film megjelenése hozta. Az egyre könnyebb és kisebb gépekkel, amelyek már nem csak egy képet készítettek, sokan próbálkoztak

egy-egy pillanatot megragadni a szatymaziak életéből.

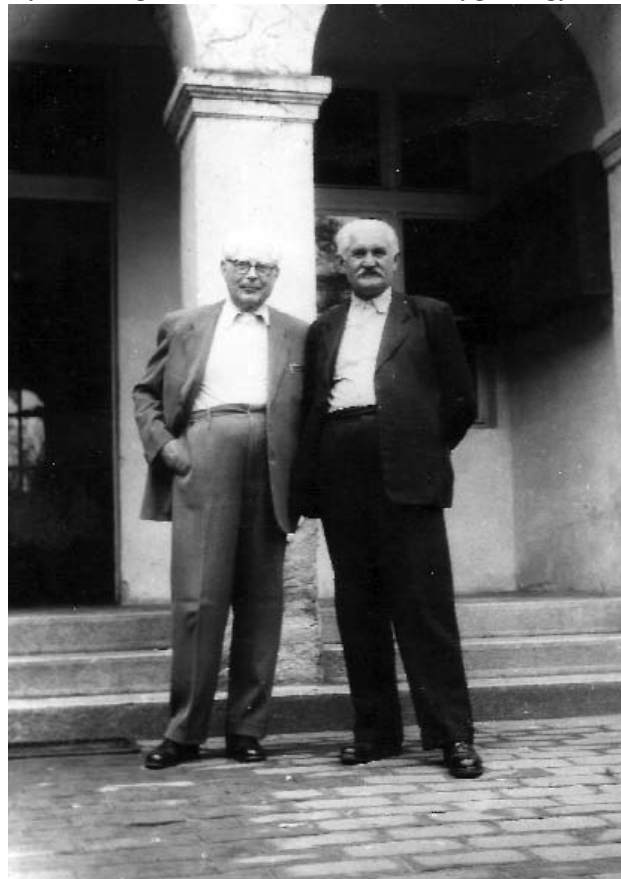
A fényképek egy soha vissza nem hozható pillanatot örökítenek meg. Az elkészült "újszülött" képen látottakat kezdetben mindenki felismeri. Tudják hol és mikor készült, ki vagy kik láthatók rajta. De a képek felett is eljárt az idő! Mind kevesebben maradnak, vagyis az idő előrehaladtával állandóan fogynak azok, akik még emlékeznek rá, hogy a kép kit, kiket örökít meg, hol és mikor készült. És sajnos eljön az az idő is, /a "tanakodás" ideje/ amikor már senki nem tud a fényképen látottakkal kapcsolatban valami tájékoztatást adni, az egész olyan megsemmisítendő

"holtanyaggá" válik. A fényképek "kimúlását" csak az akadályozhatja, illetve késleltetheti, ha ráírjuk a hátuljára ki, illetve kik, vagy mik láthatók rajta, mikor és hol készült.

A napokban előkerült az itt látható kép, amelynek hátsó oldalára természetesen csak annyi van írva, hogy "Ádok Jánosné fényképészeti műterem Szatymaz"... Ki ne tudná Szatymazon, hogy hol készült és kik láthatók ezen a felvételen? Sajnos, de talán jobb, ha úgy írjuk, hogy szerencsére már bőven vannak olyanok, akiknek már semmit nem mond. A rokonság és az 50-es éveit jócskán meghaladó szatymaziak azok, akik még emlékeznek a képről ránk mosolygó, nagy tiszt-

letnek örvendő két személyre, dr Bérczi Béla volt szatymazi orvosra és Zsák József, az általános iskola volt igazgatójára. A kép a volt gazdasági-, majd általános iskola /ma már óvoda/ bejáratánál készült. Hogy mikor? Ez kérdés marad továbbra is... Annyit tudunk, hogy Zsák József, a szatymazi iskola igazgatója 1951-ben lett kinevezve. 1961. december 31-től már nyugdíjban van, majd hamarosan 1962. május 24-én meghalt. Mindig emlegette, hogy édesapja, idős Zsák József, aki szintén Szatymazon volt igazgató, 1935 végén nyugdíjba ment és a rá következő áprilisban /1936/ meghalt. A kép nem készülhetett 1961-nél később, tehát akárhogy is nézzük legkevesebb 52 éves. Ezért van az, hogy a fiatalabb korosztály nem ismerheti fel a képen lévőket. Valamivel kedvezőbb a helyzet dr. Bérczi Bélával kapcsolatban, aki 1928-1963 között volt kisebb megszakítással Szatymaz körzeti orvosa és aki 1977-ben hunyt el. A jó 40 éven át gyógyító doktorukra, akit sokan még nyugdíjas korában is felkerestek, máig nagy szeretettel gondolnak az idősebb szatymaziak.

A régi képek egy-egy bepillantást engednek az egyre távolodó múltba. Segítsük az érdeklődő utókort azzal, hogy a szigorúan őrzött régi képek fonákjára némi utbaigazítást is jegyzünk.

Pálmai József

ÖNKORMÁNYZATI KÖZLEMÉNYEK

Ügyintézés a Szeged Járási Hivatalban

Harminc évvel a járási rendszer megszüntetése után 2013. január 1-vel új szervezeti rendben és új prioritásokkal alakultak meg a járási hivatalok. Az alapvető cél a járások létrehozásával a közigazgatás olcsóbbá és hatékonyabbá tétele, továbbá ügyfélközpontúbb, területi alapon működő rendszer kialakítása volt. Jelenleg vidéken 175 járási, míg Budapesten 23 kerületi hivatal működik. Ez az új közigazgatási struktúra jelentős terhet vesz le a helyi önkormány-

zatok válláról.

A Szeged Járási Hivatal Bodó Imre Járási Hivatalvezető irányításával 13 település (Algyő, Deszk, Ferencszállás, Klárafalva, Kübekháza, Rösztke, Sándorfalva, Szatymaz, Szeged, Tiszasziget, Újszentiván) lakosainak hivatalos ügyintézését koordinálja. A Szeged Járási Hivatalban intézhetőek a személyi igazolvány, lakcímgazolvány, útlevél, diákigazolvány, vállalkozói igazolvány, parkolási igazolvány, ügyfélkapu

regisztráció, vezető engedély és közlekedésigazgatási ügyek. A személyes megjelenést nem igénylő, nem azonnal intézendő ügyekben, pl. lakcím ügyekben kérelmüket Szatymazon szerdán és pénteken a helyi polgármesteri hivatalban ügyfelfogadást tartó települési ügysegédnél is benyújthatják.

A Szegedi Járási Hivatal Okmányirodája munkanapokon reggel 8 órától este 20 óráig tart nyitva. Sor-

számhúzás 8:00-tól 19.30-ig, lehetséges 18 óra után csak bankkártyás ügyfelek fogadására van lehetőség. A helyi polgármesteri hivatalban az ügysegéd a helyi ügyfelfogadási rend szerint érhető el.

A Szeged Járási Hivatal elérhetőségei:

cím: 6724 Szeged, Huszár utca 1.

telefonszám: 62/561-600

fax: 62/561-625

internet:

www.csmkh.hu/jarasi-hivatalok

Köszönet. „Szatymaz is jelen volt...”

A XI. Ruzsai Hagyományörző Lakodalmas rendezvényen Vass Ferenc fogathajtó is részt vállalt, jól ápolt fogatával, mint menyasszonyos kocsis képviselte meglegedettségenkre a szatymazi közösséget.

Köszönetünket fejezzük ki az önzetlen segítségéért, jó egészséget kívánva

Dr. Szanka János - szervező

DANKÓ PISTA MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

Faluház + kondi terem Szatymaz, Dózsa Gy. u. 42. Tel/fax: 62/583-520 Igazgató: Kálmán János	Hétfő:	7:30-19:00	Könyvtár:	Szombat:	9:00-13:00
	Kedd:	7:30-19:00		Vasárnap:	zárva
	Szerda:	7:30-19:00	Hétfő:	szünnnap	<i>Könyvtáros:</i>
	Csütörtök:	7:30-19:00	Kedd:	9:00-17:30	<i>Feketéné Bárkányi Ilona</i>
	Péntek:	7:30-19:00	Szerda:	13:00-17:30	
	Szombat: rendezvénytől függően		Csütörtök:	9:00-17:30	
	Vasárnap: zárva		Péntek:	13:00-17:30	

Megünnepeltük Benedek Elek születésnapját

A „nagy mesemondó” előtt tisztelegtünk a Népmese Napján. A könyvtár által kiírt „Mint a mesében...” című rajzpályázatra 28 pályamű érkezett az iskola alsó tagozatos diákjaitól. Ezeket a meseillusztrációkat megtekinthetik a hozzánk betérők egészen október végéig.

Szeptember 28-án keltünk útra a Mesék Birodalmába a gyerekekkel...Úgy terveztük, hogy az anyukákat „ittthon hagyjuk”, őrizték csak a maradék hamuba’

sült pogácsát...de végül őket is magunkkal vittük a

nagy útra....Hosszú volna itt elsorolni az egész napot...aki ott volt, az tudja...aki meg nem hiszi, járjon utána. J... Elég az hozzá, hogy Mescországból mindannyian kitüntetéssel tértünk haza, mert kiálltuk az összes próbát.

Drága Kamilla! Neked pedig nagyon köszönöm, hogy kinyitottad szombaton a könyvjelző készítő céhedet!

„TAVAK ÉS ERDŐK KÖNYVE”

Dobos Katalin színművész

Wass Albert - estje

október 18-án (péntek)

17.00 órakor

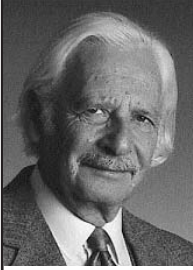
a könyvtárban

Szeretettel várjuk

Önöket...Titeket!

fotó:delmagyar.hu

**Országos Könyvtári Napok 2013-ban is
„MINDEN HÉTEN SZÜRET...”
KERTÉSZETI TIPPEK ÉS TANÁCSOK
BÁLINT GAZDÁTÓL**

**2013. október 14-én (hétfőn)
17.00 órától**
szeretettel várjuk Önöket
**Dr. Bálint György kertészmérnökkel
a könyvtárban.**

Beszélgessünk újfajta növényekről,
és legendás régi „barátainkról”!

A belépés díjtalan
Könyvvásárlási lehetőség!

**KÖNYVES VASÁRNAP
OKTÓBER 13-ÁN A KÖNYVTÁRBAN**

(vasárnap) délelőtt

9.00 órától 13.00 óráig

„BITYUS KÖNYVVÁSÁR”

Hozzon néhány

megunt, vagy feleslegessé vált

könyvet...és cserélje el

„szőrin” (ahogy felénk mondják J)!

A programok a Nemzeti Kulturális Alap és a Somogyi-
könyvtár támogatásával kerülnek megrendezésre.

nka

Nemzeti Kulturális Alap

SK

SOMOGYI-KÖNYVTÁR
SZEGED

Szatymazi repülőnap

Immár a harmadik repülőnapról tudósítok s ezúttal is a társasági élet felől közelítem meg az esemény leírását. Egész héten mindenki tette a dolgát, a szakmai részt a Repülőtér, a kiegészítő életeret a gyerekprogramokkal, a vásárolókkal, a látogatók fogadásával és a főzőversennyel a Hivatal és a Faluház dolgozói

szervezték és bonyolították le. Minden rendben ment, míg nem aztán péntek este nyolc óra két perckor beütött a krach! Guzmics Richárd felelőtlen hibája után a román futballválogatott gólt szerzett, sőt a későbbiekben még kettővel meg is toldotta. Ezzel nemcsak népünk eddig is pudvás reték szintjén lévő önbizalmát tépázta tovább, hanem rendezvényünk kezdetének hangulatát is alapvetően meghatározta. Icike előző este smsben már jelezte, hogy nincs jól – „kétszáz a vérnyomásom...!” – s most is sápadtan fogadott: „Mi volt ez, Gábor?”. Hát, hadd ne mondjam, mi volt, az biztos, az elkeseredés egész skáláját végig éltük a kezdeti teendők közben. Kilenc óra után azonban megtelt a tér, a nyáron megszokott nyomasztó hőség helyett most kellemesen simogatott a nap, s érezhető jókedv ural-

dott. Főzőverseny megunhatatlan, baráti társaságok, cégek vonultak föl és telepedtek ki, olyan sajtóságokkal, mint karoszekék, önálló hanghordozó, terített asztal, s mindenkihez volt egy kedves szavuk és pálinkájuk. Utóbbiból jutott bőven, de a minőség és a Vadászok már ebéd előtt fogyasztható sültkolbásza biztosította a civilizált viselkedést. Mindig elcsodálkozom azon, hogy Klári néni és a többiek hogyan tudják olyan türelemmel – az időközben jócskán fölmelegedő sátor alatt ráadásul - ragasztani, hajtogatni, formázgatni azt a sok bigyót, amivel lekötik és örömet szereznek a gyerekeknek! Most is így történt, egész nap folyt a foglalkozás, ezúton is elismerésem! Megszokhattuk, hogy értelmes dolgokat árulnak az árusok, szupermen, tűzokádó fegyverek ezúttal is hiányoztak. Működött a Postaköcsi Csárda is, mint vendéglátó hely, de a szatymaziak jó részét ebédidőben ellátták a főzőverseny résztvevői. Még csapolt sör is jutott a bennfenteseknek! A versenyben Rác Laci bácsi, Amatőr Királyi Szakácsunk pörkölt- és egyéb kategóriában is elnyerte a fődíjat. Jömagam leragadtam Csányi Imre két bográcsánál, este pedig Báló Pista bá-

csi kínált a Szatymazi Vadásztársaság sátránál, amit, miután már látszott, hogy rendben lezajlik az esemény, én is meglátogattam, s ami mint máskor is, most is végállomásnak bizonyult. Az örökifjú társaság bár nem alakított még Dalárdát – pedig Kónya Géza tanárúr egy éve várja őket! – tanult az elmúlt év hibáiból és zenészeket hivatott. Ezek után boldog-boldogtalan ott mulatott, s tán még még azóta is ott vannak...!

nak tűntek a szatymazi égbolton, azonban a lassúságnak megvolt a maga előnye: az öt gép nagyon szépen tudott egymás mellett la-
vírozni. Műsoruk csattanója stílszerűen egy kis permetezés volt: kékre színezett vizet engedtek ki a gépek magukból a reptér felett. Veres Zoltán ezúttal tíz perccel hamarabb ért a reptér fölé, ahol azonnal egy füstszívet rajzolt az égboltra, amit a már hagyományosnak mondható dugohúzó-

követtek. A jó tízperces műsor alatt sok ember szája tátva maradt: a különböző légi piruettek mellett Veres oldalazva és fejfelé lefelé szállva is elhaladt alig néhány méterre a nézősereg előtt, pár centivel a föld felett. A látványos műsort a közönség vas-

A repülés terén a nap fénypontja Veres Zoltán Európa- és világ bajnok műrepülő műsora volt, amelyet a mezőgazdasági gépek ötöskötelék-bemutatója előzött meg. A világbajnok MXS gépéhez hasonlítva a szúnyogirtáshoz is használt gépek csigalassú-

hoz is használt gépek csigalassú-

tapssal köszönte meg a világbajnokoknak.

Köszönet: Guelmíno Erzsébetnek, Huszár Pálnak, Dr. Miklós Ferencnek, Zacsok Csabának, Zacsok Istvánnak, a parkolónak fenntartott terület és a közlekedési utak rendelkezésre bocsátásáért. Zacsok Istvánnak a területek kaszálásáért. Az előkészítésben és a lebonyolításban részt vevő dolgozóknak és köz munkásoknak a Polgármesteri hivatalból, továbbá a Szatymazi Kerámiakörnek, a Faluház és a Szemp-Air Kft. dolgozóinak, és az Alföldi Repülőklub tagjainak.

Farkas Tibornak a hús beszerzéséért, a Sándorfalvi Rendőrőrsnek, valamint a Szatymazi Polgárőr Egyesület tagjainak a rend fenntartásában és a forgalmi rányításban végzett kitűnő munkájukért. Külön köszönet illeti a Sándorfalvi Önkéntes Tűzoltó Egyesület és a Zsombói Polgárőrség tagjait is.

Köszönet továbbá a gyermek-programok lebonyolításában nyújtott odaadó segítségért Bérczi Tamásné - Klári néni - óvónéninek, a Csipet - Csapat Nagycsaládos Egyesületnek.

ISKOLAI HÍREK

Hurrá! Nyaraltunk....

Végre elérkezett az indulás napja. A szülők is legalább annyira izgatottak voltak, mint mi gyerekek. Kacsaringós utakon végre megérkeztünk Zánkára. Marcsi néni mosolyogva várt bennünket, majd mindenki el-

foglalta szobáját. Este, sötétben ismerkedtünk a tábor helyszíneivel. Másnap kezdődtek a kezünket, a kreativitásunkat, a lábunkat is erősen próbára tevő programok. A délelőtti kézműves foglalkozások (agyagozás, gyöngyfűzés, bőrözés, tűz-

zománc készítése), a délutáni fürdőzés, a tanár úr saszem felügyelete alatt, illetve az esti programok - sorsverseny, táncház, disco felejthetetlen élményeket nyújtottak. De a 15 km-es gyalogtúra is örökké emléünkben él....

Köszönjük a lehetőséget Kocsis Mária igazgatónőnek, és megígérjük, hogy továbbra is úgy dolgozunk a művészeti iskolában, hogy legközelebb is elmehessünk táborozni.

A diákok

ÓVODAI HÍREK

Nyárbúcsúztató kiránduláson vettek részt a Mackó csoportosok, augusztus 30-án. Vonatos kirándulást szerveztek a Szeged Állomásra, ahol a gyermekek megismerkedhettek az állomáson dolgozó vasutasok munkájával. A kis érdeklődők megnézhatték az irányító központot, beszáll-

hattak egy mozdonyba.

A csoport köszönetet szeretne mondani Apáti Lászlónak, Apáti Alexandra édesapjának, hogy megszervezte ezt az emlékeztető kirándulást.

Az autómentes nap keretében ellátogatott hozzánk egy rendőr bácsi, akitől

hasznos és fontos szabályokat tanulhattak meg a gyermekek. A burkolati jelekkel frissen festett óvodai útfestésen a jelzőtáblák utasításait betartva, szabályosan fejevédőt viselve kerékpároztak a gyerekek. Nem volt könnyű feladat a megfelelő sávban, egymásra figyelve kerékpározni! A Katica csoportosok is érdeklődve figyelték az eseményeket. A saját udvarukban kerékpároztak és motoroztak. A nap végén jutalmul a rendőr bácsi apró ajándékait is megkapták a gyerekek. Ezen a napon minden csoport újabb élményekkel térhetett haza az óvodából.

A magyar népmese napján mesetarisznyában érkezett hozzánk egy-egy ajándék

mese, melyet a nagy mesegyűjtő Benedek Elek tollából olvashattunk el Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack címmel.

A következő napon a Mackó és a Süni csoportosok maguk is útnak indultak „szóló szőlőt” keresni! Kis vödörrel felszerelve szüretelni mentek. Szorgos kis kezeikkel nagyon sok szőlőt leszedtek, megkóstolták a mustot és jólesően elfáradtak. Szívükből köszöni a két csoport Kondász Gyuri bácsinak, hogy lehetőséget adott a gyerekeknek egy élményekkel teli délelőttől.

Az őszi még sok-sok élményt tartogat számunkra, igyekezzünk kihasználni szépségeit!

Óvodafejlesztés a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása Óvodái tagóvodáiban

A Szegedi Kistérség Többcélú Társulása Óvodáiban 2013. január 01-től 2014. június 30-ig terjedő időszakban valósítjuk meg a TÁMOP-3.1.11-12/2 óvodafejlesztésre kiírt pályázatot

A projekt megvalósításának időszaka alatt a gyermekek és szüleik részére sok-sok

programot, játéklehetőséget, az alkalmazottak számára szakmai fejlődést tudunk biztosítani.

Rendezvényeink óvodás gyermekeink számára: versmondó verseny, környezetvédő vetélkedő.

Szülői szakmai fórumon a

szülők gyermekneveléssel kapcsolatos kérdéseikre kapnak választ.

Családi napon kézműves foglalkozásokon, sorversenyeken, ügyességi játékokon vehetnek részt, mese előadást hallgatnak a résztvevők.

Szakmai továbbképzéseken az óvodapedagógusok és a dajkák szakmai kompetenciájukat fejleszthetik.

Udvari játékaink kibővülnek.

*Tanács Zsuzsanna
főigazgató (szakmai vezető)*

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

BÖLCSÓDEI HÍREK

A Bölcsődében október 22-én nyílt napot tartunk.

Ezen a napon megismerkedhetnek a bölcsőde mindennapjaival. Kicsik és a szülők egyaránt bekapcsolódhatnak a játékba. Délelőtt 9-11-óraig, délután pedig 15-17 óráig, a közte lévő idő az étkezés és a pihenésé.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

Részt vettünk a repülónapi főzőversenyen, ahol e mellett különféle játéklehetőséget biztosítottunk az érdeklődő családoknak és gyerekeknek.

EGYESÜLETI HÍREK

NYUGDÍJASOK közleményei

Szeptemberben részt vettünk a Népi lakodalomban. Úgyes kezű asszonyaink és fiaink segítettek az előkészületekben, sütötték a jobbnál jobb süteményeket.

Szerapultunk a Csongrád megyei Eletet az éveknek Idősek világnapján, ahol Gera Andrásné Zsuzsi átvehette önzetlen munkájáért járó oklevelét – gratulálunk!

Október 2-án a Faluházban megünnepeltük az Idősek világnapját. Díszvendégünk volt az Eletet az éveknek Csongrád megyei elnökszónya, Virág Istvánné és Dr. Kormányos László polgármester. Köszönjük, hogy jelenlétükkel emelték ünnepeink fényét!

Köszönettel tartozunk az adományozóknak is, a Barackvirág népdalkörnek Kónya Géza vezetésével, Bartucz Gézának és nejeének, Budai Sándornak és nejeének, a Ficánkák táncsoportnak, Gera Andrásné Zsuzsinak, Horváth Istvánnak, Kormányos Bélánénak, Kovács Sándornak és családjának, Németh Zoltánnak.

Köszönet még a Faluház dolgozóinak és mindazoknak, kik segítségünkre voltak.

Az Egyházmegyei Családi napra palacsinta sütéssel készülünk.

Október 30-án délután 5 órakor gyűlés lesz, ahol készülünk a Csongrád megyei Nyugdíjas Egyesület 35. születésnapjára. Helyszín a Megyeháza, várjuk a jelentkezőket!

Időpont 2013. november 16., ebéd ára 1700.-

Jelentkezés: 0620 2139534, Horváthné vagy

0620 2796133, Geráné Zsuzsi

Gyász. Fájó szívvel gondolunk tagtársunkra, Juhász Jánosné Pannikára, aki immár az Égi nyugdíjasokhoz tartozik és onnan néz le ránk...s mondaná Neked:

„Élned kell és kezébe venné kezéd, Élned kell, s ha kondul a harangszó, régi barátodért szól most a búcsúszó.”Búcsúzik Tőled a Nyugdíjas Egyesület

Horváth Istvánné

MOZGÁSKORLÁTOZOTT EGYESÜLET közleményei

Szeptembertől a szokásos időben várom Önöket a Faluházban: Hétfő: 9⁰⁰-11⁰⁰

Természetesen, ha valakinek segítségre van szüksége, hívjon bátran:

Szilasiné Julika: 30/433-6119

Tisztelettel:
Horváthné Erzsike
20/213-9532

Fakanál klub hírei

Amatőr Királyi Szakácsunk, Ráczi Laci bácsi ezúttal Sándorfalván, a Kézműves kamarai kiállításon képviselte a szatymazi Önkormányzatot. A bográcban: birkapörkölt.

A repülónapon győztes italalás

KATOLIKUS EGYHÁZ hírei

Elméledés 6. rész. Isten Anyja, a mi Anyánk.

Októberben Máriát ünnepli az egyház, mint Istenanyát, mint a Rózsafüzér Királynőjét, és mint Magyarok Nagyasszonyát.

“Mária istenanyasága a forrása mindannak a tökéletességnek és erénynek, amely őt ékesíti. Mivel a Szent Szűz Isten Anyja, van bizonyos végtelen méltósága attól a végtelen Jóságtól, aki maga az Isten. A megváltás

nemcsak bűneinktől szabadít meg bennünket, és engesztel ki Istennel, hanem gyermekeivé is tesz: Isten Édesanyját ajándékoz nekünk, azt, aki az örök Ige emberségét befogadta.”

“Anyja vagyok a szép szeretetnek, az istenfélelemnek, megismerésnek és a szent reménynek.” (Sir 24,24)

Szép szeretet, tiszta élet, és gyöngéden érző, szenvedélyes szív tanítása, hogy megtanul-

junk hűségesek lenni az Egyház szolgálatában. Nem bármiféle szeretetre gondol, hanem a szeretetre, amelyben nincs árulás, sem számítás, sem felejtés: a szép szeretetre, amely a Szentháromságos Istentől ered és hozzá vezet, aki maga a Szépség, a Jóság és a Fenség. Am itt szó van félelemről is. Attól való félelemtől, hogy elszakadok ettől a szeretettől. Mert Isten nem félénk, kicsinyes, langyos odaadást vár, hanem merésznek, bátornak, talpraesettnek akar minket.

Mária a tudás Anyja is, mert az ő vezetésével lehet megtanulni minden leckék legfontosabbját: hogy a föld minden nagyszerűsége és szívünk minden beteljesült vágya semmi, ha ez a szív nem fénylik az élő szeretet lángjától és a szent reménytől, amely sejtésként megéreztetni a végtelen szeretetet, amely végleges otthonunkban vár ránk. Mária a biztonság, ő a szeretet, amely soha nem hagy magunkra a bajban, a mindig nyitva álló menedék, a kéz, amelyből mindig gyengéd vigasz árad.

„Legyen mindenkiben Mária lelke, hogy dicsőítse az Urat, legyen mindenkiben Mária szelleme, hogy örvendezzen Is-

tenben!” (Szent Ambrus)

Mária számára soha nem szünnünk meg kisgyermeknek lenni, mert ő nyitja meg nekünk az utat a mennybe, amely csak azoknak jut osztályrészül, akik gyermekké válnak. Sohasem szabad tőle elszakadnunk. És hogyan tudjuk Őt tisztelni? Azaz, hogy érintkezünk vele, beszélünk vele, kimutatjuk szeretetünket, szívünkben fontolóra vesszük földi életének jeleneit, mesélünk neki küzdelmeinkről, sikereinkről és balsikereinkről. Így fedezzük fel a Mária-imádságok értelmét, amelyeket az Egyház mindig mondott. De szabadon gyarapíthatjuk ezeket a megszólításokat saját személyes szavainkkal is.

Mária istenanyaságából ered a természetes és kegyelmi adományoknak az a bősége, amellyel őt a Szentháromság megajándékozta. Miasszonyunk ünnepein emeljük hozzá szívünket többször, mint mások, kérve, amire szükségünk van, köszönetet mondva szüntelen anyai gondviselésért, neki ajánlva azokat az embereket, akiket szeretünk.

Talán azt gondolja valaki közületek, hogy a mindennapok és az

élet maga szokásos gondjaival aligha alkalmasak arra, hogy szívünkben állandóan olyan tiszta teremtménynél időzzünk, mint Isten Anyja. Kérlek, gondolkozzatok egy kicsit rajta: vajon mit keresünk mindenben, amit csak teszünk, akkor is, ha nem mindig tudatosítjuk magunkban? Ha Isten szeretetének indítására tiszta szándékkal dolgozunk, akkor a jót, a tisztát keressük, amin a lelkiismeretnek békét, a léleknek örömet ad. Hogy hibák is történnék? Így van, de ha hibáinkat belátjuk, még világosabban látjuk célunkat: ez olyan boldogság, amely nem múló, hanem mély és derűs, emberi és természetfölötti. A földön csak egyetlen teremtmény érthette el ezt a boldogságot, a mi legszentebb anyánk, Mária. Ő él, és védelmez bennünket. Testben és lélekben ott van az Atyánál, a Fiúnál és a Szentléleknél. Ő kegyelemmel teljes, hatalmával Istennél mindent elér, amire kérjük, és mint anya megérti gyöngeségünket is, bátorít, bocsánatot eszközöl ki számunkra, utat készít nekünk, mindig segít, akkor is, ha lehetetlennek tűnik a segítség.

Mennyire gyarapodhatnánk bennünk a természetfölötti eré-

nyek, ha sikerülne valóban kapcsolatban lennünk vele! Mária biztos és kitartó léptekkel fog kísérni minket!

Az oldalt Josemaria Escrivá homíliája alapján összeállította Szunyogné Csányi Icu, egyházközösségünk médiareferense.

Plébániánk hirdetései:

A szentmisék általános rendje: Hétköznap este 6 órakor csendes szentmise, elsöpenteckenként orgonás szentmise, vasárnap reggel fél 9-kor orgonás szentmise, este 6 órakor gitáros szentmise van templomunkban. **Október 27-én az óraállítással módosulnak a szentmisék kezdési időpontjai!** Az esti szentmisek 5 órakor kezdődnek mind vasárnap, mind hét-köznap!

Mindenszentek ünnepén, november 1-jén délután 3 órakor halottak napi ajta-tosság lesz a Szatymazi temetőben. Azt követően pedig lehetőség nyílik sírszentelésre!

Hivatalos órák a plébániai irodában:

Hétfő, szerda, péntek 10-12-ig

A plébánia telefonszáma: 283-170, a szegedi kórház-lelkész éjjel nappal hívható száma: 20/368-13-31

SPORT

Futball.

A szatymazi csapat következő mérkőzései:

Október 13. 15.00:

Ottömös-Szatymaz

Október 20. 14.30:

Szatymaz-Csongrád

Október 27. 13.30:

Pusztamérges-Szatymaz

November 3. 11.30:

Szatymaz-Bordány

November 9. 13.30:

Röszke-Szatymaz

A hazai találkozóinkat Zsombón játsszuk!

Sportpálya építés.

Az épülő sportpályával kapcsolatosan Bartók Gábor műszaki előadó választott a Mi lapunknak:

Tavaly februárban jutottunk el közösen Kormányos László polgármesterrel és Szabó Ödönnel, a sportegyesület elnökeivel odáig, hogy meg kell valósítani a régi elképzelést, miszerint a régi öltözők megszűnése miatt a focipálya mellé kerüljön egy kiszolgáló épület. Szabó Ödön elképzelései alapján meg is terveztük az épületet.

A tervezési folyamattal párhuzamosan kiderült, hogy a Magyar Labdarúgó Szövetségnél, TAO pályázat néven a 2012/2013-as támogatási évadban lehet pályázni építési beruházásokra. Ezt a lehetőséget megragadva a friss terveket 2012. áprilisában beadtuk az MLSZ-hez. Mivel „Isten malmai lassan örölnék”, év végére meg is kaptuk az MLSZ-től a támogatói határozatot, igaz nem az egész igényelt összegről. Mindezek fényében így 2013. júliusában elindítottuk a beruházást és várhatólag október végén, november elején a megadott összeg erejéig, ami az alapozást, a lábazati gerenda valamint szerelőbeton és a főfalak elkészültét jelenti, megépítjük az épületet. A kivitelezést Márta Norbert és Pálfi Simon László szatymazi lakosok végzik. Reméljük a hiányzó összeget ebben a tervezési évben - 2013/2014 - megkapjuk, és az épületet be tudjuk fejezni.

Az épület adatai:

Megrendelő:
Szatymazi Sportegyesület

Épület hossza: 36,20m

Szélessége: 7,0m + jobbról és balról 1,9m fedett terasz
Belső helyiségek: 2 db hazai öltöző, 1db vendégöltöző, 1 db bírói öltöző, kazán és szertár, konditerem és gyűrószoba valamint iroda és wc-k.

Bekerülési költség: bruttó 62.841.188 Ft

Asztalitenisz.

Szatymaz ATC és Szatymaz ATSK néven, tehát

közösségünk nevét használva szerepel a Csongrád megyei csapatbajnokságban néhány elszánt és tehetséges pingpongos. A Kaktusz Pizzeria támogatását élvezve, e helyen készülnek és versenyeznek. A tavalyi idényben a C csoportban második, a B csoportban 3. helyet értek el.

Eredményeiről rendszeresen beszámolunk. A csapat tagjai: Abrahám László, Arpási Csaba, Csányi Csaba, Csányi Zsolt, Havellant László, Káló Sándor, Marosvölgyi László, Szélpál Gábor, Tonka Sándor.

A Mi rovatunk

Betyárság

Az ország más vidékein előfordul, hogy a „betyár” szó hallatán elmosolyogják magukat az emberek. Nekünk itt ez valóságosabb élmény, jobban átérezzük ennek a világnak a súlyát. Tanyavilág és betyárság is kötődik egymáshoz, némely tanyán még napjainkban is említenek betyárokhoz kapcsolódó történeteket – kinn a hajdani Hidasz-ház melléképületében is van egy hasadás a gerendában, amit szegény jó Gergő – Temesvári János – Isten nyugosztalja, Rózsa Sándor fokosának tulajdonított. A betyárvilág megítélésénél ez az egyik véglet, a romantika: a rettenthetetlen hős a szegénynek adja, mit a gazdától elvesz. A másik véglet a rideg vélemény: kegyetlen rablógyilkosok voltak e kivetett, zord emberek. A tanyán élő ember el tudja képzelni, milyen is lehetett kitélelni akkoriban nádasban, erdőben, elhagyott fűtetlen viskókban. Regényeket is olvashatunk Móricz Zsigmondtól, Krúdy Gyulától többek közt, tanulmányokhoz is hozzá lehet férni és utánajárhatunk hiteles adatoknak is. Így láthatjuk, hogy igen sok nézőpontból lehet megközelíteni a kérdést, a betyárok szerepét az akkori társadalomban. Most én sem teszek másként. Kezembe került egy Magyar Betyár című 2009-es nagyon igényes fali-

Egykor...

naptár a várpalotai Trianon Múzeum kiadásában, melyben több, mint negyven, a szegedi várbörtönben lefotózott betyár képe – „rabosítása” – található, valamint olyan idézetek Kosuth Lajostól, Tömörkény Istvántól például, amik úgy érzem, közelebb hozzák hozzánk és segítenek megérteni, értelmezni, mi is volt – és akár mi is napjainkban – a betyárság.

„A magyar nép sohasem vállalt közösséget a hivatalossal, legyen az bármilyen, és vegyen fel akár nemzeti formát is. A nemzet igazi szimpátiája nem volt ellenzéki, hanem duhaj.

Ez a magyar nemzetben lévő legyőzhetetlen koppányság, az óslázadó, az örök felkelő és ellentmondó és szembenálló, nem éppen valami cél érdekében, sőt a legtöbbször az benne a fontos, hogy ne legyen semmi más célja, mint a duhajság fellobbanása, tiszta ellent-

mondás, a farkas-temperamentum fellángolása.”

(Hamvas Béla)

„Kezdte egy időben belátni már a zsandár, hogy nem nagyon bír a pusztá rablóival és azok győzedelmeskednek fölötté folyton. Nagy a határ és a betyárnak ismerős benne minden bokor, minden erdő, minden buczka. Azt is tudja, hogy hol van a gázló a Tiszán, hol lehet észrevétlen átsurranni a túlsó partra, hol van a folyóba árnyas sziget, ahol meghúzódhat az üldözés előtt. Ismerte a pusztai ember jelzési módját és neki a kútágas így vagy amúgy való állása mindig érthető jeleket adott. Egy új bicskahasítás valamely jegenyenyár oldalán, olyan dolgokat vitt neki tudtul, amiket senki más nem ismert.

Azonfelül abban a korszakban, az elnyomatás idején itt-ott nemzeti hőst láttak a betyárban, de ha azt nem is, de ellenséget láttak a betyár ellenségében, a német zsandárban. Ezért volt ennek a helyzete egyre kényesebb, egyre nehezebb.

A maga nehéz fegyverzetével, csakumpakkjával, nehéz lovaival semmiként sem volt arra való, hogy a homokpusztákon versenyt fusson a betyárlovakkal, melyek ott nevelkedtek és patkolatlan mivoltukkal mindig legyőzték amaszt. A lófarkos zsandár a nép nyelvét sem ismerte, a pusztát sem s ily módon a küzdelme a betyársággal egyre több áldozatba került. Csehországban s az osztrákok földjén egyre több

édesanya siratta a lovaskatoná fia halálát, akik mind elvesztek ebben a dicstelen küzdelemben.”

(Tömörkény István)

A maga életét másokért, elesettekért, szegényekért és nyomorultakért folyamatosan kockára tevő, megváltó hősnek bizonyul a deheroizált, művileg hőstelenített Habsburg időszakban a betyárballadák mindenkorai címszereplője... a maga hatáskörében „pusztítva újra teremti” a romlásnak indult mikromindenség rendjét is helyére zökkentheti... Mítikus hősök – valóságos isteni erőtenyezők – rangrejtett örökseinek tekinthetők hát balladáink és pásztorkészségeink betyáralakjai.

(Pap Gábor)

„Azokat a pásztorokat pedig, kik csavargásom ideje alatt engemet meg szántak és könyörületességből és szánakodásból néha ennem és innom adtak, azért, hogy jó tettekért ide hurcoltassanak, büntessenek és engem örökké méltán átkozzanak, meg nevezni soha nem fogom.

(...) Megnézzenek bennünket jól, hogy utóbb ártatlan helyettünk ne szenvedjen.”

(Rózsa Sándor)

...és most

ÉTELED, ITALOD: ORVOSSÁGOD

Az egészséges táplálkozás 4.rész

Az élelmiszerek adalékanyagai. Folytatom az élelmiszerek adalékanyagainak listáját a lehetséges mellékhatásokkal.

TARTÓSÍTÓSZEREK

A tartósítószer szerepe az, hogy a penészgombák vagy a baktériumok okozta romlás késleltetésével megnöveljék az élelmiszerek eltarthatóságát. A közhi-delemmel ellentétben azonban a tartósítószer elő-

segítik a mikotoxinok (a penészgombák által termelt mérgek) képződését is. Ha az élelmiszerbe került más adalékanyaggal kerülnek a termékbe, nem kötelező feltüntetni a csomagoláson. Használják haltermékek, gyümölcslevek, üdítőitalok, kenyér, pékáruk, saláták, margarin, salátaszószok, bor, szárított gyümölcsök, zöldségek, stb. tartósításához.

E200 Szorbinsav B12 vitamint károsító hatással.

E201 Nátrium-szorbát Elmentében a többi szorbinsókkal, fejlődési rendellenességet okozó anyagnak bizonyult.

E210 Benzooesav !,

E211 Nátrium-benzoát

E212 Kálium-benzoát

E213 Kalcium-benzoát !

A benzooesav nyomokban számos élelmiszerben természetesen van jelen, tartósítószerként viszont számos mellékhatások jelentkezhetnek. Az E210-213 az

embernél viszonylag gyakran váltanak ki allergiát (asztmát, csalánkiütést), intoleranciát, **rákkeltő hatásúak!** Az L-Aszorbinsav (E300) jelenlétében a benzooesavból benzol képződik. Lebomlásnál megterheli a májat, érzékeny embereknél (főleg aszpirin-allergiásoknál) **allergiát** okoznak. Az E210 a gyerekeknél a „hiperaktivitás” okozója lehet.

E214 Etil-(p-hidroci-benzoát) !,

E215 Nátrium-etil-(p-hidroxi-benzoát),

E216 Propil-(p-hidroci-benzoát)!

E217 Nátrium-propil-(p-hidroxi-benzoát)!,

E218 Metil-(p-hidroxi-benzoát),

E219 Nátrium-metil (p-hidroxi-benzoát)

A PHB-észterek átlagon felüli gyakorisággal váltanak ki **allergiás reakciókat, intoleranciát**. Görcsoldó képességük több mint százszorosa a nátrium-benzoáténak. **Rákkeltő** adalékok! Az élelmiszernek fémes mellékízt adnak.

E220 Kén-dioxid !,

E221 Nátrium-szulfít !,

E222 Nátrium-hidrogén-szulfít !,

E223 Nátrium-metabiszulfít !,

E224 Kálium-metabiszulfít !

E226 Kalcium-szulfít,

E227 Kalcium-hidrogén-szulfít,

E228 Kálium-hidrogén-szulfít A kén-dioxid és a kénessav sói (a szulfitok) az emberiség által legáltalánosabban használt adalékanyagok egyike. Az élelmiszerekben a szulfitok bontják a B1-vitamint. A szulfitra érzékeny embereknel **fejfájást**, rosszul-

létet, vagy **asztmarohamokat** idézhet elő. Ismeretek anafilaxiás sokk (a leg súlyosabb **allergiás reakció**) miatt bekövetkezett **halálesetek** is. Főleg fehér borok, pezsgők, szárított gyümölcsök, lekvárok tartósításához használják. Kiszámíthatatlan reakciókat okozhat: egyeseknél roszszullétet, **fejfájást, hasmenést**, rosszabb esetben **anyagcsere- vagy idegrendszeri zavart, bélpanaszokat**. A kéndioxidról **kokarcigonén** hatás feltételezhető (más anyagokkal együtt hatva elősegíti a **rák** kialakulását). !

E230 Bifenil,

E231 o-fenil-fenol,

E232 Nátrium-o-fenil-fenolat A citrusfélék gombaölő szere a konvencionális (nem bio) gazdálkodásban, amelyet legtöbbször kombinálva alkalmaznak. Tulajdonképpen peszticideknek számítanak. Az állatkísérletek szerint elősegítik a **hólyagrak** kialakulását. Főleg az E232 és az E233 kombináció. Az E230 adalék már a gyártó üzemeiben is több **halálesetet** okozott. **Bőrpanaszokat** okozó adalékok. A konvencionális gazdaságból származó citrusféléknél a hámozásnál vigyázzunk, hogy a gyümölcs húsára ne vigyük át

ujjunkkal az adalékanyagot!

E233 Tiabendazol A banán penészgomba elleni védőanyaga a konvencionális gazdaságban. **Bőrpanaszokat**, veseártalmat és **fejlődési rendellenességet** okozhatnak. A toxikológiai vizsgálatok még hiányoznak!

E239 Hexametilén-Tetramin Univerzális felhasználású szer. Formaldehidá alakul. **Rákkeltő** hatás!

E249 Kálium-nitrit,

E250 Nátrium-nitrit,

E251 Nátrium-nitrát,

E252 Kálium-nitrát A nitrátok és nitritek súlyos környezeti-egészségi veszélyei (a műtrágyázással kapcsolatban) naponta kerülnek területekre. Ennek ellenére pl. a sonka pácolásához használt sós lé megengedett nitrát tartalma tízszerese az ivóvízben engedélyezett maximumnak. A nitritet a hűskészítmények színezésére használják, emellett a kolbász- és szalámitfélék eltarthatóságának növelésére. A nitrátokat kemény sajtok tartósításához és speciális halkészítmények érleléséhez is alkalmazzák. A szervezetben a nitrátok nitritekké alakulhatnak, ez utóbbi pedig a gyomorban és a belekben reakcióba léphet

más élelmiszer-összetevőkkel. Mindez elősegítheti a rákkeltő nitrózaminok kialakulását. A nitrátok különösen kisgyermekek számára jelentenek állandó veszélyt! **Meggátolhatják a vörösvérsejtek oxigénfelvételét**, ami **cianózist** ("kékbetegséget") válthat ki. **Mutagén és karcinogén** hatásúak!

E280 Propionsavak,

E281 Nátrium-propionát,

E282 Kalcium-propionát,

E283 Kálium-propionát A propionsav különböző élelmiszerek természetes alkotórésze. Patkányoknál az előgyomorban **rákhoz** hasonló elváltozásokat okozhat. 1988-ban az NSZK-ban is betiltották.

E284 Borsavak,

E285 Nátrium-Tetra borát (borax) A borátok toxikus hatású anyagként ismertek, amelyek felhalmozódnak a szervezetben. Mérgezés esetén ismert ellenszerük nincs.

Forrás: Fogyasztóvédelmi füzetek 1., 4. (dr. Kalas György), Vigyázz, mérgezzenek! /élelmiszer adalékok/ A düsseldorfi egyetem gyermekkrak kutató klinikájának közleménye, net

Égészséget kívánva:
Szunyogné Csányi Icu

BETEGSÉGMEGELŐZÉS ÉS GYÓGYULÁS MELLÉKHATÁSOK NÉLKÜL

Mivel lehet betegségeket megelőzni és gyógyítani mellékhatások nélkül? A BEMER terápiával. Házi orvoscént és BEMER szaktanácsadóként évek óta alkalmazom a BEMER kezelő rendszert kortól függetlenül.

Engedjék meg, hogy néhány gondolatot megosszak Önökkel a BEMER terápiával szerzett tapasztalataimról.

BEMER jelentése: bio-elektromágneses-energia-reguláció

A BEMER-kezelőrendszer felső kategóriás fizikai érterápia, mely javítja a vérellátást, ezen belül a mikrocirkulációt, vagyis a legkisebb erek keringését, az immunrendszer működését, az idegsejtek vezetőképességét. Elősegíti az ásványi anyagok, tápanyagok, vitaminok beépülését a sejtekbe, valamint a salakanyagok leadását, a méregtelenítést.

Emeli a fizikai és szellemi teljesítőképességet, javítja a közérzetet és stresszoldásra is al-

kalmaz. Ezért a hagyományos orvosi kezelések mellett nemcsak a betegségek kiegészítő terápiájaként alkalmazható, hanem a prevenció, a megelőzés hatékony eszköze. Önálló kezelésként is használhatjuk, amikor bármely okból, pl. gyógyszerérzékenység, vagy gyomorpanaszok miatt a gyógyszerek szedését mellőzni kényszerülünk.

Több éve eredményesen, a pácienseim meglepedésére alkalmazom. Minden esetben orvosi vizsgálat, vagy kivizsgálás előzi meg a betegek kezelését. A BEMER terápiát általában az adott betegség kiegészítő terápiájaként használom, mely jól kombinálható a hagyományos terápiákkal, /pl. gyógyszerek, gyógytorna, fizioterápia, masszázs, stb./ A kezeléseknél természetesen része az orvosi tanácsadás.

A betegségek gyógytartama és a rehabilitáció ideje csökkenthető.

Pozitív tapasztalataimat vérkeringési és vérellátási zavarok, stroke-, csonttörések-, sérülések utáni rehabilitáció, izomfájdalmak, ízületi gyulladás, arthrosisos fájdalom és egyéb fájdalmak csökkentése, ízületi mozgáskorlátozottság enyhítése, gerincbetegségek, neuralgiák /idegbántalmak/, tinnitus /fülzúgás/, szédülékenység, halláskárosodás egyes esetekben, migrén, alvászavarok, cukorbetegség ér- és idegi szövődményei, allergiás betegségek, asztma bronchiale, nőgyógyászati és urológiai betegségekben szereztem.

Igen hatékonyan bizonyult a sclerosis multiplexes betegek életminőségének javításában, valamint gyermekek figyelemzavara, megkésett beszéd- és mozgásfejlődése, hiperaktivitása, alvászavara, enuresise /éjszakai ágybavizelése/ esetén.

A kezelés jótékony hatását az ifjúsági és felnőtt sportolók is

élvezhetik. Alkalmazzák a be melegítési idő lerövidítésére, stresszoldásra, fizikai teljesítmény növelésére és a sport sérülések megelőzésére. Elspörtolók is használják sportteljesítményük legális fokozására.

Több éve folynak BEMER terápiás kezeléseink hazánk számos neves egészségügyi intézményében az OEP által finanszírozott formában is. /Pl.: Heim Pál Gyermekkórház, Honvédkórház, Szegedi Fül-Orr-Gége Klinika Audiológiai Osztály, Kakasszéki Mozgásszervi Rehabilitációs Osztály, Vasútegészségügyi Rendelő Szeged, továbbá Magánklinikák és magánrendelők ország-szerte./

Minden érdeklődő ingyenesen kipróbálhatja és megtapasztalhatja a szűrőhét alkalmával a BEMER hatékonyságát.

Dr Frányó Ildikó

T: 30-3380812

preventivteam@freemail.hu

Kedves eb tartó Szatymaziak!

Ahogy tolong a babakocsimat Szatymaz utcáin – kismama társaim úgyszintén – azon tűnődöm, vajon miért van ennyi kutya szabadon a faluban?! Hiszen ez a kutya (kaukázusi) xy-é, a másik (farkaskutya) xz-é, a harmadik (dobermann) xk-é, sorolhatnám... tehát nem is kőbor kutya! Mit keresnek ezek a nagytestű, nem éppen jámbor jószágok az utcán?! A gazda persze mindig azzal védekezik: „Nem bánt!” Ja! Ot valószínűleg nem, de ellenpéldát is tudnék felhozni falun belül is, nem egyet (azok sem bántottak).

Vajon mit tud tenni egy anya, mikor tolja a babakocsit, vagy pláne, ha még egy kismotorozó, bicikliző

kisgyerek is van vele, és szembetalálkozik ezekkel a kutyákkal? .....Semmit, vagy kiabál, de egy támadó kutyához más sem biztos, hogy oda mer jönni, segíteni.

Egyet leszögezhetünk: egy kutya kiszámíthatatlan.

Persze a gazda védekezik: „Ő ismeri a kutyáját.” Valóban? Akkor is ismeri mikor ő nincs ott, nem látja? Bárki hordozhat olyan szagot, amire a kutya támad. Élég az is, ha érzi rajtunk, hogy felünk tőle, így az állat felbátorodhat. A bicikliző kisgyerek sem tudja, hogy ez a kutya bántja-e, vagy sem. Az eb odaszalad hozzá, ha csak megismeri, esetleg azzal a lendülettel fellöki, a gyerek megijed, sikít, a kutya lehet, hogy ekkor támad. A bicik-

likereket egyébként sem szeretik. Munkám kapcsán is sok olyan esettel találkoztam, amikor a kutyát el kellett altatni, vagy távolítani a háztól mikor gyermek született, mert agresszív, féltékeny lett.

Vajon a kutyatartóknak miért van joguk felelőtlenül tartaniuk az állatot, kitéve a falu kis lakosait egy esetleges támadás veszélyének? Később annyit mondanak: „Bocs.”

És mit mondana akkor, ha a „szelíd” kutyája megtámadna valóban egy csecsemőt, vagy nagyobb gyereket, akit szülei óvnak, vigyáz-

nak rá, a kutya másodpercek alatt nyomorékká teheti.

Azt gondolom, ha valaki kutyát tart, pláne nagytestűt, igenis legyen anyni felelősségérzete, hogy odafigyel rá! Volt már kutyatámadás a faluban, szerintem mindenki emlékszik rá.

Nem kell véletlen nyitva hagyni a kaput, vagy véletlen kicsukni a kutyát, mert az lehet, hogy egy kisgyerek testi épségébe kerül!! Akkor mit mond majd a gazda?

Mezeiné Bérczy Sarolta
védőnő

Akinek eltűnt, megszökött a kutyája, érdemes megnéznie községünk honlapját – www.szatymaz.hu – mert az önkormányzat udvarában elhelyezett befogott állatok képe itt megtalálható.

Görgényi Gábor jegyzete

Beszélgetés Kónya Istvánnal - Pista bácsi emberemlékezet óta a "vasműszaki" Szatymazon. Hogyan kezdődött?

- Már a nagyszüleim is sándorfalviak, a szüleim Sándorfalván építettek házat, én is ott gyerekeskedtem, jártam iskolába. 1963-ban készült itt Szatymazon az üzletház, ahová vasboltost kerestek. Addig ott ahol most a Spiller bolt van, a vas- műszaki, a vegyi- és a háztartási cikk, a növényvédőszer egy helyen volt. Mellette a Frányó-féle hentes üzlet és mérszárkék üzemelt. Akkoriban úgy döntöttek, hogy szétválasztják a vegyit a műszakitól és pályázatot hirdettek. Sándorfalván gyakoronokodtam épp akkor Ferenczinél s ő megkérdezte tőlem, akarok-e vasboltos lenni? Atmen-tünk Szatymazra, jelentkeztem. '64 novemberében szabadultam fel az ipari iskolából, és '65 novemberében meg is kezdtem a munkát. Akkor még Szatymazi Földműves Szövetkezet volt a neve, majd '68-tól '99-ig üzemelt mint AFESZ. Akkor megszűnt jogutód nélkül, mert ilyen formában nem maradhatott. Jól menő szövetkezet volt, szerette volna más szövetkezet is működtetni, mint például a Coop, de magunk dönthettünk, így végül eladással lett megszűntetve.

1963-ban ismertem meg a feleségem a régi 5-ös út menti hajdani Gera kocsmában, ahol akkoriban vasárnaponként komoly bálokat tartottak. Egy barátomnak volt már motorja, azzal jártunk ki együtt. Így tehát mikor Szatymazra költöztem, már ismertem őt, s '67-ben meg is esküdünk. Azóta itt él a család, két fiam is, egyik tanyán, másik benn a faluban. Az üzletet is családi alapon csináljuk.

1977-ben vettük meg azt a telket, ahová építettük azt a házat, ahol mai napig élünk. Akkor még az utolsó telek volt az utcában, hisz' a szomszédom 47-es számú házából kezdve II.kerület, ta-

nyavilág volt már. Utána terjeszkedett a falu a Neszürjhegyi út felé. Egész pontosan 1965. február 22. óta élek Szatymazon.

- Mikor volt a legjobb boltosnak lenni, volt-e fénykor?

- Talán a fénykora az egésznek a 80-as évek. Voltak kisebb jó időszakok is, de általánosságban elmondhatjuk, hogy addig még nem volt olyan fölszereltség és igény sem a mezőgazdaságban, s nekünk arra kell alapoznunk, hogy az itt élők a mezőgazdasággal foglalkoznak. Az említett időszakban az otthoni barkácsolás is nagyon sokat fejlődött. A kezdet kezdetén ezeket a gépeket még képen sem láttuk. 1968 után jött az új gazdasági mechanizmus, az komoly lökést adott és nyitott a nyugati gépek, nyugati szerszámok fele. Jöttek az új elektromos gépek, sok mindent meg lehetett csinálni velük otthon is. Egész hegesztő felszereléseket lehetett már vásárolni. Ez adta a fejlődést, de akkor a pénz is több volt, és a forgalom is nagyobb. De nemcsak nálunk, minden más téren is, és elfogadható áron tudtunk dolgozni. Most nagyon magasak az árak, és keveset is tudunk eladni. Kiseb lett az igény is, hisz' a termelő sem tudja az árúját értékesíteni.

- Hogyan látja a jövőt?

Már most előre vetítődik és látszik, hogy az egyholdas kis gazdaságoknak nincsen jövőjük. Azt, hogy a háznál megtermelem és a garabolyba betéve elviszem eladni, ezt el kell feleltetni. Az egy hektárnyi méretű birtokot nem lehet gazdaságosan működtetni, drága az energia, a növényvédőszer, a műtrágya. Nem lehet előállítani az árut és eladni olyan pénzért, hogy megérje - tulajdonképpen az történik, hogy a gazda átveszi a pénzt az egyik zsebéből a másikba. Akinek van 3-5 hektár mondjuk barackosa, megvan hozzá a gépesítése, és a vásárlói köre, szállítani is tud, mégpedig nagyban terítve, ez működik.

Erre épül a kereskedelem is, egymás után zárnak be a kisboltok, sőt, a már nem is olyan kicsik is... bezárnak kisebb nagykereskedelmi vállalkozások, amik viszont pont a kisboltok megszűnése miatt fejezik be. Négy-öt bolt-nak nem éri meg szállítani.

- Ha megkérdezik az unokák, hogy mihez kezdjenek, mit tanácsol?

A felsőoktatás is összeroppant. Nagy gondban vagyunk, egyikük most érettségizik és amit szeretne, a család összes pénze nem elég.

Nem látok kiutat. Korábban azt mondtam, hogy egy ekkora településen, mint Szatymaz, úgyis kell egy hentes-, egy vegyi-, egy műszaki bolt, élelmiszer boltok. Most már kétségeim vannak. Uszunk az árral, elvagyunk, még nem vagyunk fizetésképtelének, de fejlesz-tésre évek óta nincs pénz. Közrejátszanak ebben a multicégek is, például a tartós fogyasztási cikkek árusítását már egy évtizede el kellett, hogy felejtsük miattuk.

- Mondhatjuk, hogy a falu élete itt zajlik Pista bácsi szeme előtt. Innen, a boltból nézve, hogyan változtak az emberek az eltelt idő alatt?

- Kicsit nehéz erről beszélni, mert bár senkit sem szeretnék megsérteni, de azt kell mondjam, nem jó irányba fejlődünk. Fel tudnám hozni ellenpéldának a skandináv országokat, ahol szépen élnek egymást tisztelve, békességben. En úgy látom, hogy mi nem tiszteljük egymást kellőképpen. Túl idegesek vagyunk egymáshoz. Nemcsak a kereskedelemben nem vesszük emberszámba egymást, az élet más területein is, például a közlekedésben. Kevesebb az udvarias ember. A baj az, hogy a fiataloknál is így van. Eppen a múltkor történt, bejött két általános iskolás gyerek, azt mondja az egyik, sziasztok, van horgászbótod? Mondom nekik, van. Nézelődnek, elmennek. Epp itt volt egy úriember és mondja nekem megdöbbenve,

hogy ezek letégeztek téged? Ez még a jobbik eset, válaszoltam, mert köszönetek legalább. Az az igazán borzasztó, hogy bejön és nem köszön. En köszö-néssel fogadom, morog valamit, és nem azt mondja, hogy kérek szöget, hanem, hogy szög? Aztán úgy kell belőlük harapofozóval kihúzni, mit is akarnak. A gyerekek nem tudnak egy önálló egészséges mondatot kimondani. Na de nem is csodálkozom rajta, mert nem is oly rég, nézegettem egyik unokám munkafüzetét és nagyon kevés olyan kérdés volt benne, amit egész mondatokkal kellett megválaszolni. Inkább csak igennel vagy nemmel. Nekünk még fogalmazunk kellet. Na és nem beszélve arról, hogy az iskolában milyen a nevelő és a diák kapcsolata...

Kétségtelen, hogy valamelyest a szegénység keltette kiábrándultság és feszültség is belejátszik mindebbe, de az a helyzet, hogy nem egy eset történt, amikor valaki tele pénzzel arcátlanul alkudik, a szegényebbeknek, akinek meg azt mondom, hogy elengedem, tiltakozik, hogy nem, Pistikám, itt van ami jár...

Nekünk még azt tanították, hogy a vásárlásnak olyannak kell lenni, hogy a vevő jól érezze magát. Foglalkozni kellett a vevővel. Az nem volt elég, hogy a nagyságos asszony elé csak kidobáltuk az árut, összeadtuk és már mehetett is... Szóval kellett tartani, beszélgetni vele a mindennapi dolgokról. Manapság ritkaság, de én, és úgy látom a fiam is, igyekszünk. Elhangzott olyan is, hogy valaki azért szeret ide bejönni, mert ezt a multiknál nem kapja meg. Iparkodunk, hogy a vevőnek egy élmény legyen a vásárlás. S ha valaki ezt nem igényli, mert ilyen is van, akkor udvariasan kiszolgáljuk és elengedjük.

Valaha azt mondta egy bölcselő, hogy akinek humora van, az mindent megtehet, akinek nincs, az mindener képes...

Közérdekű információk

SÜRGŐSSÉGI ORVOSI ÜGYELET

FELNŐTT:

Hétköznap: 11⁰⁰-16⁰⁰ helyi házi orvosok közreműködésével a **30/383-0237** telefonszámon
16⁰⁰-7³⁰ a **104-es** telefonszámon
Szombaton, vasárnap, valamint munkaszüneti napokon: 07³⁰-07³⁰
elérhetőségi telefonszám/lakásra hívás: 104-es ingyenesen hívható telefonszámon.

Rendelő helye: Szeged, Kossuth L. sgt. 15-17. szám alatti felnőtt ügyeleti rendelésben /bejárat a Szilágyi utca felől/.

GYERMEK:

Hétköznap: 11⁰⁰-16⁰⁰ helyi gyermekorvos közreműködésével sürgősségi ügyelet a **30/622-9428-as** telefonszámon, 16⁰⁰-7³⁰ a mentőállomáson.
Szombaton, vasárnap, valamint munkaszüneti napokon: 07³⁰-07³⁰.

Elérhetőségi telefonszám /lakásra hívás: **104** ingyenesen hívható telefonszámon.

Rendelő helye: Szeged, Kossuth L. sgt. 15-17. szám alatti felnőtt ügyeleti rendelésben /bejárat a Szilágyi utca felől/.

Orvosok rendelése:

Dr. Lengyel Dezső
(telefon: 283-130)
Hétköznap: 8⁰⁰-11⁰⁰.
Szatymaz, Kossuth u. 6.

Egészségház:

Szatymaz, Ady E. u. 32

Dr. Lengyel Andrea
(telefon: 283-101/13)
Hétköznap: 8⁰⁰-11⁰⁰.

Csak rendelési időben hívható mobiltelefon: 20/214-15-45

Gyermekorvos rendelése:

Dr. Szilágyi Katalin
(tel. rendelési idő alatt: 283-101/14)
H, K, Cs, P: 8⁰⁰-11⁰⁰, Szerda: 8⁰⁰-10⁰⁰.
Mobil: 30/622-9428.

Védőnők fogadóideje:

Igazné Herkó Mária
tel: 283-101/15
hétköznap 8³⁰-9³⁰
Nagy Bernadett (védőnő)
tel: 283-101/15

Csecsemő- és gyermek tanácsadás:

Kedd 12⁰⁰-14⁰⁰-ig.
Szerda 12⁰⁰-14⁰⁰-ig.

Terhes tanácsadás:

Csütörtökönként: 12⁰⁰-14⁰⁰.

Várandóstanácsadás:

hétfő 12⁰⁰-14⁰⁰-ig

Fogorvosi rendelés:

Dr. Bandl Erzsébet
(tel.: 283-101/12)
Hétfő, szerda: 14⁰⁰-19⁰⁰,
kedd (Iskolafogászat)
csütörtök: 8³⁰-14⁰⁰,
péntek: 8³⁰-12³⁰

Gyógyszertár:

tel.: 283-110
Hétköznap: 7³⁰-15³⁰

Általános iskola

Szatymaz, Petőfi S. u. 6.
tel: 283-149

Állatorvosi rendelés:

Dr. Martinek Vilmos
(tel.: 30/9451-386)
Szatymaz, Rákóczi u. 50.
Hétköznap: 8⁰⁰-9⁰⁰,

Állatorvosi ügyelet:

Az ügyeleti beosztás a következő honlapon érhető el:
http://www.maok.hu/allatorvosi_ugyeletek/csongrad_megy_e_2

Szatymazi Posta

Dózsa Gy. u. 19/A.
62/283-150
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek 8⁰⁰-16⁰⁰

Polgármesteri Hivatal

Szatymaz, Kossuth u. 30.
(tel: 583-560)
Ügyfélfogadás:
Hétfő, péntek: 8⁰⁰-12⁰⁰,
szerda: 8⁰⁰-16⁰⁰.

Polgármester:

Dr. Kormányos László
tel.: 20-9571-128

Jegyző: Mákos Istvánné telefonszám: 30/9670-850

Elsőfokú építési hatóság:

Szegedi Polgármesteri Hivatal
Szeged, Széchenyi tér 11.

Tel.: 62/564-364

szerda: 8⁰⁰-16⁰⁰,
péntek: 8⁰⁰-12⁰⁰

Rendőrség:

Andódi Tamás:
20/209-5307

Kazi Tibor:
20/209-5302

Polgárőrség:

Telefonszáma:
30/6234-262

Kábel-TV hibabejelentés:

Szélmalom Kábeltévé Rt.
Tel.: 463-444/101

Falugazdász fogadóideje:

Halászné Acs Éva
tel.: 30/338-0162
Faluház, Dózsa u. 42.
Szerda: 8⁰⁰-16⁰⁰,
péntek: 8⁰⁰-13⁰⁰

Sertésfelvásárlás:

Kiss István 30/974-8232

Mozgáskorlátozottak

Egyesülete.

Elnök: Szilasi Tiborné,
Tel.: (62) 583-520
Faluház: Dózsa Gy. u. 42.
Hétfő: 9⁰⁰-11⁰⁰

Tanyagondnokok:

Rózsa Zoltán
tel.: 20/260-0750
Karácsonyi Gergely
tel.: 30/5000-532
Sarapka Irén Katalin
TEL.: 30/498-8643
Vidácsné Lukuczka Éva
tel.: 30/229-7123
Csányi Imre
tel.: 20/404-2024
Bérczi Tamás
tel.: 20/539-4370

Kapcsolat Integrált Szociális

Alapszolgáltatási Központ

Tel.: 283-169

Makra Sándorné
Tel.: 30-3034-487

Családsegítő Szolgálat

Tel.: 62/283-169
Radeczkine Draskovics Márta

Ügyfélfogadási idő

Kedd: 12³⁵-17⁰⁰

Ügyeleti idő kedd: 16⁰⁰-18⁰⁰

Gyermekjóléti Szolgáltatás

Tel. 62/283-169

Ügyfélfogadási idő

Csütörtök: 12⁰⁰-16⁰⁰
Bencsik Márta

Vízvíz hibabejelentés

Csúri Gábor:
Tel.: 20/533-4965

Temetéssel kapcsolatos teljes körű ügyintézés:

Patak János
Tel.: 30/278-0017

Teleház

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig: 8⁰⁰-19⁰⁰
Szombat: 10⁰⁰-15³⁰
Vasárnap: zárva
Cím: Dózsa György u. 42.
Tel: 583-520

Sándorfalvi Okmányiroda:

Cím:

Sándorfalva, Ady Endre u. 1.

Telefon: 62/572-046, 62/572-978,
62/572-979, 62/572-960

Fax: 62/572-046

Hétfő: 08⁰⁰-12⁰⁰

Kedd: 08⁰⁰-12⁰⁰

Szerda: 13⁰⁰-17⁰⁰

Csütörtök: 08⁰⁰-12⁰⁰ és 13⁰⁰-15³⁰

P : Szünetel

Démász hibabejelentés a:

40/822-000

kozvilagitashiba@edf.hu

Búcsúzunk tőlük

Barta Mihályné (1948),
Rózsa u.29.

Becsei Károlyné (1925),
IV.38.

Budai István (1929),
II.103.

Gulyás Imre (1929),
Kukovecz Nana u. 34/c

Masa István (1941),
Kossuth u. 63/b

Posta András (1930),
Dózsa Gy. u. 35.

Veszélka Sándor (1938),
Szegedi u. 22.

Felélős kiadó: Dankó Pista Művelődés Ház és Könyvtár. **Főszerkesztő:** Rapcsák Horváth Nóra **Szerkesztőbizottság tagjai:** Barna Károlyné, Kasza Ágnes, Pálmai József. **A szerkesztőség címe:** Dankó Pista Művelődési Ház és Könyvtár (Szatymaz, Dózsa György utca 42.) E-mail: milapunk@szatymaz.hu **ISSN 1789-7165** (Nyomtatott) **ISSN 1789-7173** (Online); **Következő lapzárta: november 1.**
Nyomdai előkészítés: RRD Kereskedelmi és Marketing Vállalkozás. **Nyomtatás:** Tiszapress nyomda

Gólyahírek

Kívánunk az újonnan érkezett, cseppnyi szatymazi polgárainknak hosszú, boldog életet!!!

Rózsa Anna Ilona Született: 2013.07.09.
Rózsa Zoltán és Vidács Valéria

Kedves Szülők!

Amennyiben szeretnék, hogy újszülöttjük fotója megjelenjen a „Mi Lapunkban”, kérjük, az adatokat és a képet küldjék el a milapunk@szatymaz.hu-ra, vagy hozzák be személyesen a szerkesztőségbe!

Barátpusztán munka is folyik

Népi lakodalmas

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik a hagyományörző népi lakodalmas megrendezésének sikeréhez, támogatásaikkal, jelenlétükkel és részvételükkel hozzájárultak.

Szatymaz Község Önkormányzata, Szatymaz és Vidéke Takarékszövetkezet, Hodács Zoltán, Csányi András, Márta Ferenc, Róvó Istvánné, Szabó Ödön, Takács Antal, Zacsok János, Közművelődési Egyesület, Barackvirág Népdalkör, Szatymazi Kézműves Kör, Szatymazi Nyugdíjasok Egyesülete, Szatymazi Nagycsaládok Egyesülete, Főnix Egyesület (Mozgáskorlátozottak Egyesülete megújult utódja), Dankó Pista Faluház és Könyvtár és a Teleház munkatársai.

Koszorúsok: Ádok Amanda, Balázs Kevin, Kiss Laura, Kónya Eszter, Kormá-

nyos Viktor, Nagy Fülöp Kende, Sipos Fülöp Anna, Sipos Fülöp Eszter, Posta Zsolt, Pölös Helga, Pölös Petra, Sáringer Gabriella.

Kovács Krisztián (Kiki) vőfély, Mustra Banda népzenekar, Csúcs Attila szintetizátoros, az Üllési Fonó Néptáncgyűttesből Ótott Zsolt és Szekeres Renáta, Nőgrádi Nándor hangosító, Bakos Brigitta fényképezés, Gémes Antal kameramann.

Kelebia, Mindszent, és Zsombó község népdaloszai.

Külön köszönetet mondunk a fiatal párnak, Bezdán Magdolnának és Torba Istvánnak, akik lehetővé tették egy igazi lakodalom megvalósítását. Ugy érezzük, hogy egy jól sikerült közös összefogás eredménye valósult meg ezen a napon.

Burkus Andrásné

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött írásokat rövidítve, illetve szerkesztve közölje. Az újság az olvasók fóruma, a közölt levelek, cikkek tartalmával a szerkesztőség nem feltétlenül ért egyet.